

ÖSSZEFOGLALÓ

2016. december 2-án és 3-án, a Palicsfürdő című könyvvel kapcsolatban, a Palicsi turisztikai pool szervezésében, egy kerekasztal lett megtartva a következő résztvevőkkel: Dr Ágoston Fefenc. a Magyararkanizsai Gyógyfürdő nyugalmazott igazgatója; Dr Albel Andor, a Dél-Alföldi Termálklaszter elnöke, Gyula; Miroslav Božin, publicista, Újvidék; Dr Miro Dragičević, a Horvath HTL Co. igazgatója, Zágráb; Dungyerszky Attila, okl. turizmológus, Szabadka; Dr Boško Kovačević, a Singidunum Egyetem turisztikai management szakosztályának egyetemi tanára, Szabadka; Dragurin Miljković, okl. közgazdász, Szabadka; Dušan Torbica, az Országos foglalkoztatási szolgálat szabadkai fiókjának igazgatója, Szabadka és Vladan Vešković, a Szerbiai Gyógyfürdők Egyesülete főtitkára.

A gyülekezet kétnapos tanácskozást összefoglalva, összehasonlítva Palicsfürdő 170 éves hagyományát, örökölt értékeit, a jelenlegi potenciális lehetőségeit és a világban aktuális turisztikai trendeket, ezekhez a következtetésekhez jutottak:

1. Palics értékes turisztikai térség (ezt többek között igazolja magas fokú helye Szerbia turizmusfejlesztési stratégiai terveiben), és tervszerűen, óvatosan kell kiegészíteni olyan turisztikai tartalmakkal, melyek növelik és fokozzák kapacitásait, attraktivitását és versenyképességét.
2. A nagy fejlesztési tervek elképzelhetetlenek tervszerű, becsületes, jóra való hozzáállás és megközelítés nélkül. A feltétel hogy Palics pályázhasson bármilyen állami vagy nemzetközi pályázaton, a támasza, az úgynevezett master terv. Palics rendelkezik saját master tervvel és az alapgondolatokat ebből a tervből a gyülekezet erőteljesen támogatja.
3. Palics jelenlegi turisztikai kínálata felaprózott, ezért kívánatos lenne a fejlesztési projektjeibe bekapcsolni egy „nagy játékost” a turisztika terén, olyan erővel rendelkezőt, amely képes lenne Palicsot mint idegenforgalmi célpontot piaci alapokra helyezni.
4. Becsülve az országban és a környező országokban uralkodó, túlsúlyban levő gyakorlatot és figyelembe véve a domináns példákat a minőséges befektetők toborzásában, elnyerésében, Palics esetében kívánatos:
  - olyan közérdekű és magán üzletlársi mintaképeket tervezni és szorgalmazni melyekben Szabadka város betéte a létező térség és az ehhez hozzátartozó infrastruktúra lenne;
  - az ösztönzésekben Palics azon területei amelyeken a master tervben a döntő fontosságú tartalmaknak vannak előlátva, ugyanolyan kezelésben részesüljenek mint Szabadka város ipari zónájának térsége;
  - a sikeres piaci pozíció eléréséhez és a projekt hosszan fenntartható fejlődéséhez nagyon fontos hogy az „egy darabban” valósuljon meg és a követelmények mércéje a legmagasabb fokon legyen a tervben előlátott tartalmakkal kapcsolatban, időszerű vívmányokkal ellátva, fizetőképes vendégeknek szánva, magasszintű elvárásait és szükségleteiket kielégítve.
5. Azzal a szándékkal hogy sikeresen megvalósuljon a „nagy beruházási ugrás”, egy egyetértést kell megvalósítani az állam, a tőketulajdonosok és a polgárok között. Az eddigi tapasztalatok és az időszerű – ez rendkívül fontos Palicson. Különösen a polgárok megértése és felfogása. Ezért egy megfelelő, alkalmas pillanatban javasolható egy sajátos tematikus politikai kampány megnyitása amelyben szakképzett, erkölcsi és politikai hitellel rendelkező egyének vennének részt azzal a céllal hogy megértessék hogy Palics teljes fejlődésével nyereség vár minden Szabadka város közösségét alkotó szegmentumára - munkahelyek létesítésével, a meglévő ipari, szolgáltatási és más kapacitások kihasználtságára és fejlődésére, az ország és a város közjóvedelmére.

6. Az ökológiai ágazat elválaszthatatlan Palics fejlődési folyamatától és több szempontból is lényeges:
- a körülmény, hogy Palics védett természeti terület , a turisztikai gyakorlatban külön értéket jelent, sokkal nagyobbat mint egyesek nehézségei parciális szándékaik megvalósításában ;
  - Palics turisztikai fejlesztésében másképp kell foglalkozni a tóval mint a „parttal”. A tó nem egy természetes, tiszta, átlátszó vízű érdekesség, hanem egy egészséges, kellemes része az egzotikus palicsi tájnak, az éghajlati körülmények fontos tényezője és egy térség a különböző rekreatív aktivitásokra – vízen és jégen ;
  - az „egészséges ételmisszer” egy gyorsan terjedő fogalmazvány amely gyorsan terjed a turisztikai célpontok versenyképességének elemeibe. Ezért a szabadkai és környéki biotermelőknek nyújtott támogatást összhangba kell hozni Palics turisztikai fejlődési terveivel;
  - a térség, a növényzet, a levegő, az ásványos hévizek és a termálvizek Palics kincsei amelyekre alapoznak fejlődési tervei. Ezért őrizni kell őket, ápolni és takarékosan használni;
  - az „ökológiai dinár” Palics egyik kedvezménye és nem szabad hogy kibírhatatlan teher legyen a turisztikai kínálatban résztvevőknek, mint a leglátzóbb kifejezése a védelmi aktivitásnak, sem hogy öncél legyen. Értéki meghatározását kívánatos lenne összhangba hozni a palicsi turisztikai ipar nyereségességéi fokával.
7. A kultúra, a legtagabb értelmében értve, a legnagyobb érték Palics össz turisztikai lehetőségei között. Minden Palicshoz fűződő szokás, stílus és hagyomány mint fürdőhely, kirándulóhely, nyaraló és gyógyfürdő egy érték összessége amely összeköti a középeurópai tapasztalatokkal és a kulturális hagyományokkal. A palicsi villák és egyéb létesítmények építészeti stílusa, a parkok stílusa és gondozása, a növényzet gondozása és fejlesztése – ezek mind olyan értékek melyek megvalósulása nem keletkezhetett egy nap alatt. A helybeli lakosság együttélési stílusának keveréke, etno-öröksége, a hagyományok, gasztronómiai szokások és hasonló tényezők minden átlagos érték felett vannak. Ehez mindig hozzáadóak az események amelyek gazdagítják az örökséget, időszerűséggel ruházzák fel és okot adnak a jövőre és a tartózkodásra. Ezért a fennálló rendezvények ezekkel a szükségletekkel is összhangban kell hogy legyenek, szem előtt véve a rendezvények kulturális és esztétikai színvonalát. Mindenképpen serkenteni kell az új eseményeket is melyek attraktivitásukkal elérik a turisztikai felértékelés lehetőségét.
8. Palics számos formában vesz részt a nemzetközi és regionális turisztikai szubjektumok összekötésében. További fejlődésével jelentősebb szerep iránt kell törekednie, egészen a vezető pozícióig ezekben a kapcsolatokban.
9. Az új palicsi turisztikai komplexum csúcsmagasságú tudással és rátermettséggel rendelkező szakembereket igényel, melyekből elvileg kevés található vagy egyáltalán nincs a piacon. Ezért, párhuzamosan az építkezési vállalkozásokkal, a befektetőkkel közreműködve elő kell készíteni egy olyan szakemberek összességét amely képes helyet állni a legmagasabb fokú szolgáltatások elvárására minden olyan területen amely a kínálat része lesz.
10. Palicsfürdő hosszantartó tapasztalata azt mutatja hogy sikeres fejlődése és megmaradása szilárd összefüggésben volt a átláthatósággal és ez kívánatos továbbra is, minden fázisban, kezdve az idézésben megfogalmazott feltételektől a tárgyalásokon keresztül a kulcsfontosságú befektetők kiválasztásáig.

Dragutin Miljković javaslata